Dosar nr. 2-2147/2023 (PIGD: 2-23181149-09-2-19122023)

H O T Ă R Â R E

În numele Legii

28 mai 2024 **orașul Fălești**

Judecătoria Bălți (sediul Fălești), instanța în componența:

Judecător Radu HOLBAN,-

examinând în limba de stat, în lipsa părților, conform procedurii scrise pentru cauzele cu cereri cu valoare redusă, cauza civilă intentată la cererea de chemare în judecată depusă de Î.M. C.I.A. ”TRANSELIT” S.A. în contradictoriu cu Andrei ȚURCANU și S.R.L. FAPROELECTRO”, privind încasarea în ordine de regres a despăgubirii de asigurare și a cheltuielilor de judecată,-

Potrivit probatoriului din dosarul cauzei, instanța,-

C O N S T A T Ă :

Circumstanțele cauzei, argumentele părților:

1. La 19 decembrie 2023 în Judecătoria Bălți (sediul Fălești) a fost înregistrată cererea de chemare în judecată depusă de Î.M. C.I.A. ”TRANSELIT” S.A. în contradictoriu cu ȚURCANU Andrei și S.C. ”FAPROELECTRO” S.R.L., privind încasarea în mod solidar a datoriei și a cheltuielilor de judecată, prin care se solicită:

- *A admite cererea de chemare în judecată;*
- *A încasa în mod solidar din contul pârâţilor S.C. „FAPROELECTRO” S.R.L. şi ȚURCANU Andrei în beneficiul reclamantului Î.M. C.I.A. „TRANSELIT” S.A. prejudiciul material în mărime de 74.498,54 lei în ordine de regres, taxa de stat în mărime de 2.234,96 lei şi cheltuieli pentru asistenţă juridică în mărime de 5.000,00 lei.*
- *A încasa din contul pârâţilor cheltuielile de judecată ce vor surveni pe parcursul examinării;*
- *A examina cauza în lipsa reprezentantului reclamantului în caz de neprezentare nemotivată la şedinţa de judecată, conform art. 206 alin. (1) Cod de procedură civilă*.

2. În motivarea cererii de chemare în judecată, Î.M. C.I.A. ”TRANSELIT” S.A. a invocat următoarele temeiuri:

În fapt, la 23 martie 2023, între Î.M. C.I.A. „TRANSELIT” S.A. şi S.C. „FAPROELECTRO” S.R.L. a fost încheiat Contractul de asigurare obligatorie de răspundere civilă pentru pagube produse de autovehicule (asigurare obligatorie de răspundere civilă auto internă).

Ca urmare, Î.M. C.I.A. „TRANSELIT” S.A a eliberat asiguratului S.C. „FAPROELECTRO” S.R.L. o poliţa de asigurare obligatorie de răspundere civilă auto internă (RCA) cu seria şi nr. RCAI-008556466, pentru utilizarea autovehiculului de model MTZ 80 cu n/î *****.

La 08 iunie 2023, în r-nul Drochia a avut loc accidentul rutier, care se confirmă prin procesul-verbal cu privire la contravenţie cu seria şi nr. MAI05912562, vinovat de producerea accidentului rutier fiind recunoscut ȚURCANU Andrei, conducător al autovehiculului de model MTZ 80 cu n/î *****.

În consecinţă, acţiunile lui ȚURCANU Andrei au fost calificate de către agentul constatator în baza articolelor 242 alin. (1) din Codul contravenţional.

În virtutea circumstanţelor menţionate, ȚURCANU Andrei, conducător al autovehiculului de model MTZ 80 cu n/î *****, fiind identificat în calitate de persoană vinovată pentru producerea accidentului rutier, a cauzat astfel un prejudiciu material proprietarului autovehiculului de model VOLKSWAGEN CADDY cu nr. EWE924.

La 20 iunie 2023, persoana păgubită a depus către Î.M. C.I.A. „TRANSELIT” S.A. o cerere de constatare a pagubei, stabilire şi achitare a despăgubirii de asigurare şi ca urmare, Î.M. C.I.A. „TRANSELIT” S.A. a deschis Dosarul de daună nr. D0666/06/2023RCAI. Astfel, fiind examinat Dosarul de daună, s-a constatat că evenimentul produs cade sub noţiunea de caz asigurat şi a fost aprobată decizia de a achita despăgubirea de asigurare în sumă de 74.498,54 lei, fapt confirmat prirr Ordin de plată nr. 6119 din 08 septembrie 2023.

Însă, fiind studiate materialele dosarului de daună nr. D0666/06/2023RCAI, s-a constatat că ȚURCANU Andrei, la momentul producerii accidentului rutier nu deţinea permis de conducere.

Corespunzător, s-a constat că la caz sunt întrunite condiţiile de regres faţă de persoana răspunzătoare de pagube şi în vederea soluţionării litigiului pe cale amiabilă, Î.M. C.I.A. „TRANSELIT” S.A. a expediat o cererea prealabilă privind restituirea despăgubirii de asigurare în valoare de 74.498,54 lei.

Cererea prealabilă a fost recepţionată de către ȚURCANU Andrei şi S.C. „FAPROELECTRO” S.R.L. fapt confirmat prin avizul de recepţie al corespondenţei contra semnătură.

La 06 octombrie 2023, S.C. „FAPROELECTRO” S.R.L. a expediat Răspuns la cererea prealabilă, prin care s-a refuzat în achitarea despăgubirii de asigurare, menţionându-se că ȚURCANU Andrei deţine certificat de tractorist-mecanic, iar actul în cauză confirmă că acesta are dreptul să conducă tractoare şi maşini autopropulsate, argument cu care nu este de acord, or, pentru a conduce pe drumurile publice autovehiculele din categoria H, posesorul certificatului de tractorist-mecanic trebuie să posede inclusiv şi permisul de conducere cu înscrierea corespunzătoare.

Reieşind din cele relatate ante, Î.M. C.I.A. „TRANSELIT” S.A. a fost pusă în situaţia de a formula prezenta cerere de chemare în judecată privind încasarea prejudiciului material în ordine de regres.

Potrivit Regulamentului privind procedura de examinare pentru obţinerea dreptului de a conduce vehicule, emiterea şi valabilitatea permisului de conducere:

Pct. 5. Conducătorul unui vehicul condus pe drumurile publice trebuie să posede dreptul de conducere a vehiculului din categoria/subcategoria vehiculului condus.

Dreptul de a conduce un vehicul se confirmă prin permisul de conducere, în care este indicată categoria/subcategoria de vehicul pentru care se dispune de dreptul de a conduce, sau prin înregistrarea acestui drept în Sistemul informaţional automatizat „Registrul de stat al conducătorilor de vehicule".

Pct. 6 subpunct 17) în funcţie de tipul, destinaţia şi particularităţile tehnice, vehiculele pentru a căror conducere este necesară deţinerea unui drept special, confirmat prin permis de conducere, se divizează în următoarele categorii şi subcategorii: categoria H - tractor, maşină autopropulsată (pe şenile sau pe roţi), care efectuează lucrări agricole, de construcţie a drumurilor, lucrări de terasare, de transport şi alte lucrări în agregat cu maşinile (uneltele) remorcate, suspendate sau staţionare;

Pct. 50 subpunct 4) persoanele care solicită înscrierea în permis a dreptului de a conduce autovehicule din categoria H, urmează să prezinte la subdiviziunea competentă din cadrul Instituţiei Publice „Agenţia Servicii Publice", pe lângă un şir de documente şi certificatul de tractorist-mecanic.

Corespunzător, normele prevăzute în Regulamentul menţionat supra, sunt norme imperative care impun părţii o anumită conduită de la care nu poate deroga, adică obligă subiectul de drept să respecte conduita prescrisă de normă.

Respectiv, se atestă că ȚURCANU Andrei, la momentul producerii accidentului rutier, conducea autovehiculul fără permis de conducere, însă pentru a conduce pe drumurile publice autovehiculele din categoria H, posesorul certificatului de tractorist-mecanic trebuie să posede şi permisul de conducere cu înscrierea corespunzătoare.

Acest fapt reiese şi din Răspunsul cu nr. 313 din 01.08.2023 emis de Inspectoratul de Stat pentru Supravegherea tehnică „INTEHAGRO".

Corespunzător, în sensul articolului 29 lit. c) din Legea nr. 414-XVI din 22 decembrie 2006, se acordă dreptul asigurătorului care a despăgubit persoana păgubită în accidentul rutier de a înainta prezenta acţiune în regres faţă de S.C. „FAPROELECTRO" S.R.L. (Comitent faţă de acţiunile prepusului) şi ȚURCANU Andrei, persoană răspunzătoare de producerea pagubelor.

Reclamantul la depunerea cererii de chemare în judecată a achitat taxa de stat în mărime de 2.234,96 lei conform art 83 din Cod de Procedură Civilă.

Pentru serviciile avocatului Costin Sergiu, reclamantul a achitat onorariul în mărime de 5.000,00 lei. Sumele menţionate au statut de cheltuieli de judecată şi constituie în total 7 234,96 lei, care urmează a fi încasate de la pârât în folosul reclamantului.

În drept, pretențiile au fost întemeiate pe prevederile art. 29 lit. c) din Legea nr. 414 din 22.12.2006, cu privire la asigurarea obligatorie de răspundere civilă pentru pagube produse de autovehicule, art. 1856, 1998, 2013 şi 2024 Cod civil şi art. 39, 166-167, 2762-2764 Cod de procedură civilă.

3. Prin încheierea Judecătoriei Bălți (sediul Fălești) din 19 decembrie 2023 cererea de chemare în judecată a fost acceptată spre examinare conform procedurii scrise pentru cauzele cu cereri cu valoare redusă (fila dosarului 32).

4. Totodată, prin aceeași încheiere din 19 decembrie 2023 (pct. 3 *supra*), instanța a dispus expedierea în adresa pârâților Andrei ȚURCANU și S.R.L. FAPROELECTRO" a copiilor de pe cererea de chemare în judecată și înscrisurile anexate, comunicându-i că în termenul legal de 30 de zile de la recepționarea acestora urmează să prezinte în cancelaria Judecătoriei Bălți (sediul Fălești) referința cu obiecțiile lor asupra pretențiilor din cererea de chemare în judecată, precum și înscrisurile probatorii care confirmă obiecțiile respective, Totodată, li s-a explicat că, în cazul neprezentării acestora în termenul sus-indicat, soluționarea cauzei se va efectua în baza materialelor anexate la dosar.

5. Printr-o altă încheiere emisă la 19 decembrie 2023 a fost respinsă ca neîntemeiată cererea reclamantei Î.M. C.I.A. "TRANSELIT" S.A., privind luarea măsurilor de asigurare a acțiunii, prin aplicarea sechestrului pe bunurile și mijloacele bănești ale pârților (fila dosarului 33-35).

6. La 22 februarie 2024, în cancelaria Judecătoriei Bălți (sediul Fălești) a fost înregistrată referința depusă de reprezentantul pârâtului S.R.L. FAPROELECTRO", în cvonformitate cu prevederile art. 186 Cod de procedură civilă, în care a invocat următoarele:

În fapt, conform încheierii din 19.12.2023, parvenită de la Judecătoria Bălți (sediul Fălești) la data de 12 februarie 2024, au fost informați despre intentarea procesului civil la cererea de chemare în judecată depusă de de Compania Internaţională de Asigurări „Transelit" Societate pe Acţiuni (în continuare ÎM CIA „Transelit" SA) către SRL „Faproelectro" și ȚURCANU Andrei, cu privire la încasarea în ordine de regres a pagubei materiale. Pârâților le-a fost acordat termen de a prezenta referință și toate probele necesare în termen de 30 zile de la recepționarea încheierii.

Examinând cererea de chemare în judecată și înscrisurile anexate, consideră că acțiunea intentată este neîntemeiată, pretențiile formulate fiind lipsite de temeiuri de drept, motiv pentru care solicită instanței de judecată: Respingerea cererii de chemare în judecată formulată de ÎM CIA „Transelit" SA către SRL „Faproelectro" și ȚURCANU Andrei, cu privire la încasarea în ordine de regres a pagubei materiale, ca fiind neîntemeiată.

În confirmarea poziției formulate, invocă următoarele circumstanțe:

În urma examinării cererii de chemare în judecată și a înscrisurilor anexate, în raport cu normele legale în vigoare, constată că cererea de chemare în judecată este neîntemeiată și pasibilă de respingere integrală.

Din pretențiile formulate de reclamantă, cât și din circumstanțele de fapt și de drept expuse în cererea de chemare în judecată, reține că ÎM CIA „Transelit" SA, invocă restabilirea drepturilor sale ce ar rezulta din contractul de asigurare obligatorie de răspundere

civilă pentru pagube produse de autovehicule.

Totodată, se invocă că pârâtul ȚURCANU Andrei la data producerii accidentului rutier nu dispunea de permis de conducere.

În susținerea acțiunii înaintate, reclamanta a invocat următoarele norme de drept material: art. 29 lit. c) din Legea nr. 414-XVI din 22 decembrie 2006, Cu privire la asigurarea obligatorie de răspundere civilă pentru pagube produse de autovehicule, art. 1856, 1998, 2013 și 2024 din Codul civil.

Potrivit art. 166 alin.(2) lit. e) Codul de procedură civilă, pe lângă alte elemente obligatorii, cererea de chemare în judecată obligatoriu trebuie să conțină și circumstanțele de drept pe care reclamantul își întemeiază pretențiile. În același timp, hotărârea judecătorească se adoptă în limita acțiunii formulate, inclusiv și a temeiurilor de drept formulate. Examinând cererea de chemare în judecată, se constată că reclamanta, în susținerea pretențiilor formulate a invocat prevederile art. 29 lit. c) din Legea nr. 414-XVI din 22 decembrie 2006, cu privire la asigurarea obligatorie de răspundere civilă pentru pagube produse de autovehicule, Lege care a fost abrogată *prin LP106 din 21.04.22, MO129-133/29.04.22 art. 237; în vigoare 01.04.2023.*

Astfel, potrivit procesului-verbal cu privire la contravenție timpul săvârșirii contravenției prevăzute la art. 242 alin. (1) Cod contravențional s-a indicat: *08.06.2023 ora 09:50.* Prin urmare, la data de 01.04.2023 a intrat în vigoare Legea Nr. 106
din 21.04.2022, privind asigurarea obligatorie de răspundere civilă auto pentru pagube produse de vehicule**.**

Potrivit art. 30 alin. (1) lit. e) din Legea Nr. 106 din 21.04.2022, privind asigurarea obligatorie de răspundere civilă auto pentru pagube produse de vehicule, *„Asigurătorul RCA care a plătit despăgubirea de asigurare are dreptul să înainteze acțiune de regres în limitele acestei sume în cazul în care: e) vehicululera condus cu încălcarea regulilor privind dreptul de conducere, constatată în condițiile Codului contravențional”.*

Potrivit procesului-verbal cu privire la contravenție din 08.06.2023, ȚURCANU Andrei nu a fost sancționat pentru conducerea vehiculului cu încălcarea regulilor privind permisul de conducere.

Mai mult, potrivit procesului-verbal cu privire la contravenție din 08.06.2023, certificatul de tractorist mecanic Seria BTM nr. 075713 a fost acceptat de agentul constatator ca document ce atestă dreptul de a conduce tractoare *(a se vedea rubrica identificat prin p/c seria BTM numărul 075713 din procesul-verbal cu privire la contravenție din 08.06.2023).*

Reieșind din circumstanțele de fapt și de drept invocate supra se constată că nu există o constatare în condițiile Codului contravențional că pârâtul ȚURCANU Andrei ar fi condus vehiculul cu încălcarea regulilor privind dreptul de conducere, iar în lipsa unei asemenea constatări cererea de chemare în judecată nu poate fi admisă.

Privitor la art. 1856, 1998, 2013 și 2024 din Codul civil, acestea sunt norme de drept generale care nu pot fi aplicate în cazul în care norma specială (art. 30 alin. (1) lit. e) din

Legea Nr. 106 din 21.04.2022, privind asigurarea obligatorie de răspundere civilă auto pentru pagube produse de vehicule), condiționează dreptul de a înainta acțiunea în regres prin constatarea în condițiile Codului contravențional, a încălcării regulilor privind dreptul de conducere.

Totodată, este de menționat că art. 19 din Legea nr. 131 din 07.06.2007 privind siguranța traficului rutier, prevede că, dreptul de a conduce vehicule reprezintă un drept special de a conduce vehicule din anumite categorii și/sau subcategorii, obținut în conformitate cu legislația Republicii Moldova și înregistrat în Registrul de stat al conducătorilor de vehicule.

Dreptul de a conduce vehicule se confirmă prin deținerea permisului de conducere, în care este indicată categoria sau subcategoria de vehicul pentru care se deține dreptul de a conduce, sau prin înregistrarea acestui drept în Registrul de stat al conducătorilor de vehicule, cu condiția că persoana care conduce vehiculul deține asupra sa un act de identitate valabil pe numele său.

Persoanele care dețin dreptul de a conduce vehicule înregistrat în Registrul de stat al conducătorilor de vehicule pot conduce vehicule din categoria/subcategoria corespunzătoare pe teritoriul Republicii Moldova, indiferent dacă acestea dețin sau nu permis de conducere de categoria/subcategoria respectivă, cu condiția că persoana care conduce vehiculul deține asupra sa un act de identitate valabil pe numele său.

Prevederile prezentului alineat nu se răsfrâng asupra conducătorilor de vehicule care conduc vehicule în trafic internațional.

Articolul 20 din Legea nr. 131 din 07.06.2007 privind siguranţa traficului rutier, prevede că, categoriile şi subcategoriile permisului de conducere se stabilesc de Guvern, în funcţie de tipul, destinaţia şi particularităţile de conducere a vehiculului.

Modelul permisului de conducere se stabileşte de Guvern, în conformitate cu cerinţele tratatelor internaţionale din domeniu la care Republica Moldova este parte.

Articolul 21 din Legea nr. 131 din 07.06.2007 privind siguranța traficului rutier, prevede că, condițiile de obținere a dreptului de a conduce vehicule, de emitere a permisului de conducere și evidența acestora în Registrul de stat al conducătorilor de vehicule se stabilesc de Guvern.

Persoana care solicită dreptul de a conduce vehicule din anumite categorii și/sau subcategorii trebuie să corespundă condițiilor de vârstă, să fie aptă din punct de vedere medical, să facă dovada pregătirii teoretice şi practice la cursurile organizate de unităţile licenţiate de instruire a conducătorilor de vehicule şi să susţină examenul de calificare la autoritatea competentă.

Modul de organizare a activităţii didactice în cadrul unităţilor de instruire a conducătorilor de vehicule, precum şi condiţiile de eliberare a certificatului de absolvire în vederea obţinerii dreptului de a conduce vehicule sânt stabilite de Guvern.

Pregătirea teoretică şi practică a solicitanţilor în cadrul unităţilor de instruire a

conducătorilor de vehicule se realizează de cadre didactice atestate, în baza programelor aprobate prin ordin al ministrului educației și cercetării.

Evaluarea persoanelor care au urmat cursurile de pregătire în cadrul unităţilor de instruire a conducătorilor de vehicule în vederea eliberării certificatului de absolvire, precum şi a candidaţilor pentru obţinerea dreptului de a conduce vehicule, se efectuează în baza testelor de verificare a cunoştinţelor teoretice şi a criteriilor de evaluare a aptitudinilor practice aprobate prin ordin al ministrului educației și cercetării, cu avizul autorităţilor competente. Potrivit pct. 18 a Hotărârii de Guvern Nr. 1058 din 06.08.2002, cu privire la crearea sistemului informațional automatizat „Registrul de stat al conducătorilor de vehicule", **d**ocumentele conducătorului de vehicul: din această categorie de documente fac parte: permisul de conducere (des. 4); permisul temporar de conducere; permisul naţional de conducere al cetăţeanului străin; certificatul de tractorist-mecanic; permisul conducătorului mijlocului de transport acvatic de tonaj mic (se eliberează de Inspecţia de stat pentru navele de tonaj mic şi serviciul de salvare pe apă a Ministerului Ecologiei, Construcţiilor şi Dezvoltării Teritoriului); autorizaţia temporară de conducere a vehiculului (se eliberează de organele abilitate în schimbul permiselor de conducere ridicate).

Astfel, norma citată stabilește cert că certificatul de tractorist-mecanic este un document care acordă dreptul de conducere a vehiculului.

Potrivit pct. 13 a Hotărârii de Guvern Nr. 1058 din 06-08-2002 cu privire la crearea sistemului informaţional automatizat „Registrul de stat al conducătorilor de vehicule", Inspecţia de stat „INTEHAGRO" din cadrul MinisteruluiAgriculturii şi Industriei Alimentare realizează documentarea conducătorilor cu certificate de tractorist-mecanic. În cazul examinat pârâtul ȚURCANU Andrei dispunea de dreptul de a conduce tractoare, iar acest fapt se confirmă prin Certificatul de tractorist mecanic Seria BTM nr. 075713. Reieșind din circumstanțele de fapt și de drept indicate supra, se constată cert că speței nu sunt aplicabile prevederile Regulamentului privind procedura de examinare pentru obținerea dreptului de a conduce vehicule, emiterea și valabilitatea permisului de conducere, or, ȚURCANU Andrei nu deținea permis de conducere eliberat de Instituția Publică Agenția Servicii Publice pentru a se adresa și a solicita înscrierea în permis a dreptului de a conduce autovehicule din categoria H.

Mai bine spus din prevederile Regulamentului privind procedura de examinare pentru obținerea dreptului de a conduce vehicule, emiterea și valabilitatea permisului de conducere, rezultă cert că pentru a înscrie categoria H persoana trebuie să dețină permis de conducere eliberat de Instituția Publică Agenția Servicii Publice de alte categorii. Mai mult, prevederile Regulamentului privind procedura de examinare pentru obținerea dreptului de a conduce vehicule, emiterea și valabilitatea permisului de conducere, sunt norme generale.

7. La 22 februarie 2024, copia de pe referință a fost expediată reclamantului Î.M. C.I.A. ”TRANSELIT” S.A. și reprezentantului acestuia, avocatul COSTIN Sergiu, pentru informare (fila dosarului 43).

8. Din partea reclamantului Î.M. C.I.A. ”TRANSELIT” S.A. și reprezentantului acestuia, avocatul COSTIN Sergiu, în adresa instanței nu a parvenit nicio explicație/obiecție în formă scrisă, la referința depusă de pârâtul S.R.L. FAPROELECTRO”.

9. La 23 mai 2024, în cancelaria Judecătoriei Bălți (sediul Fălești) a fost înregistrat demersul reprezentantului reclamantului, avocatul Sergiu COSTIN, prin care a prezentat ordinul de plată nr. 6119 din 08 septembrie 2023 în original, solicitat de instanță.

10. Prin urmare, în conformitate cu prevederile art. 276/4 alin. (2) Cod de procedură civilă, la data de 28 mai 2024 instanța a purces la soluționarea cauzei în baza materialelor din dosar.

Aprecierea instanței:

11. Analizând circumstanțele expuse în cererea de chemare în judecată în coraport cu înscrisurile din dosarul cauzei civile și normele de drept material și procedural incidente, instanța conchide că cererea de chemare în judecată urmează a fi respinsă, din următoarele considerente.

12. Instanța a constatat că, la 23 martie 2023, între Î.M. C.I.A. „TRANSELIT” S.A. şi S.C. „FAPROELECTRO” S.R.L. a fost încheiat contractul de asigurare obligatorie de răspundere civilă pentru pagube produse de autovehicule (asigurare obligatorie de răspundere civilă auto internă). Urmare, Î.M. C.I.A. „TRANSELIT” S.A a eliberat asiguratului S.C. „FAPROELECTRO” S.R.L. o poliţa de asigurare obligatorie de răspundere civilă auto internă (RCA) cu seria şi nr. RCAI-008556466, pentru utilizarea autovehiculului de model MTZ 80 cu numărul de înmatriculare ***** (fila dosarului 9).

13. La 08 iunie 2023, ȚURCANU Andrei a fost recunoscut vinovat de comiterea contravenției prevăzute de art. 242 alin. (1) Cod contravențional, pentru faptul că, ”*la 08 iunie 2023, ora 09:50, în timpul conducerii tractorului MTZ-80, cu umărul de înmatriculare *****, prin satul Șuri, raionul Drochia, având intenția de a vira la stânga pentru a lua un pilon electric, nu s-a asigurat pe deplin, în rezultat a ieşit pe contrasens, accidentând automobilul de model Volkswagen, cu numărul de înmatriculare *****, care circula regulamentar*”și, prin decizia agentului constatator a fost sancționat cu amendă în mărime de 18 unități convenționale și 5 puncte de penalizare (fila dosarului 10).

14. Prin cererea din 20 iunie 2023, persoana păgubită NETEDU Denis a solicitat, Î.M. C.I.A. „TRANSELIT” S.A. să fie constatată paguba, stabilită şi achitată despăgubirea de

asigurare (fila dosarului 16). Respectiv Î.M. C.I.A. „TRANSELIT" S.A. a deschis Dosarul de daună nr. D0666/06/2023RCAI. În rezultatul examinării, la 08 septembrie 2023 a fost emis ordinul de despăgubire de asigurare în sumă de 74.498,54 lei (fila dosarului 17-23). Potrivit ordinului de plată nr. 6119 din 08 septembrie 2023 Î.M. C.I.A. „TRANSELIT" S.A. a achitat lui NETEDU Denis, plata pentru despăgubire de asigurare D0666/06/2023RCAI din 20 iunie 2023 pe RCAI-008556466 din 23 martie 2023, în sumă de 74.498,54 lei (fila dosarului 48).

15. Reclamantul, prin cererea de chemare în judecată a solicitat încasarea de la pârâții Andrei ȚURCANU și S.R.L. FAPROELECTRO", paguba materială în ordine de regres, în sumă de 74.498,54 lei, pe motiv că, *ȚURCANU Andrei, în momentul producerii accidentului rutier, conducea autovehiculul fără permis de conducere, însă pentru a conduce pe drumurile publice autovehiculele din categoria H, posesorul certificatului de tractorist-mecanic trebuie să posede şi permisul de conducere cu înscrierea corespunzătoare*. Totodată, în susținerea pretențiilor formulate reclamantul invocă prevederile *art. 29 lit. c) din Legea nr. 414-XVI din 22 decembrie 2006,* cu privire la asigurarea obligatorie de răspundere civilă pentru pagube produse de autovehicule.

16. Instanța reține că, pârâtul ȚURCANU Andrei, prin decizia agentului constatator emisă la 08 iunie 2023 în temeiul procesului-verbal cu privire la contravenție nr. MAI 05912562 din aceeași dată, a fost recunoscut vinovat de comiterea contravenției prevăzute de art. 242 alin. (1) Cod contravențional „*Încălcarea de către conducătorul de vehicul a regulilor de circulaţie rutieră soldată cu deteriorarea neînsemnată a vehiculelor, (...)".*

17. Totodată, instanța notează că, Legea nr. 414-XVI din 22 decembrie 2006*,* cu privire la asigurarea obligatorie de răspundere civilă pentru pagube produse de autovehicule **a fost abrogată** prin Legea nr. 106 din 21.04.2022, M.O. 129-133/29.04.2022 art. 237; în vigoare 01.04.2023.

18. Articolul 30 alin. (1) lit. e) din Legea nr. 106 din 21.04.2022 privind asigurarea obligatorie de răspundere auto pentru pagube produse de vehicule, **în vigoare din 01.04.2023**, prevede: „*Asigurătorul RCA care a plătit despăgubirea de asigurare are dreptul sa înainteze acţiune de regres în limitele acestei sume în cazul în care: vehiculul era condus cu încălcarea regulilor privind dreptul de conducere,* ***constatată în condiţiile Codului contravenţional".***

19. Instanța constată că, pârâtul ȚURCANU Andrei deține certificat de tractoris mecanic seria BTM nr. 075713 eliberat la 05 aprilie 2012 (fila dosarului 13). Mai mult, potrivit procesului-verbal cu privire la contravenție din 08.06.2023, certificatul de tractorist mecanic Seria BTM nr. 075713 a fost acceptat de agentul constatator ca document ce atestă dreptul de a conduce tractoare *(a se vedea rubrica identificat prin p/c seria BTM numărul 075713 din procesul-verbal cu privire la contravenție din 08.06.2023, fila dosarului 10).*

20. Astfel, reieșind din circumstanțele de fapt și de drept invocate *supra,* instanța reține că nu există o constatare în condițiile Codului contravențional că, pârâtul ȚURCANU Andrei ar fi condus vehiculul cu încălcarea regulilor privind dreptul de conducere.

21. Referitor la argumentul reprezentantului reclamantei cum că *"pentru a conduce pe drumurile publice autovehiculele din categoria H, posesorul certificatului de tractorist-mecanic trebuie să posede şi permisul de conducere cu înscrierea corespunzătoare"*, instanța constată următoarele

22. Potrivit art. 19 din Legea nr. 131 din 07.06.2007 privind siguranța traficului rutier *„(1) Dreptul de a conduce vehicule reprezintă un drept special de a conduce vehicule din anumite categorii și/sau subcategorii, obținut în conformitate cu legislația Republicii Moldova și înregistrat în Registrul de stat al conducătorilor de vehicule. Dreptul de a conduce vehicule se confirmă prin deținerea permisului de conducere, în care este indicată categoria sau subcategoria de vehicul pentru care se deține dreptul de a conduce, sau prin înregistrarea acestui drept în Registrul de stat al conducătorilor de vehicule, cu condiția că persoana care conduce vehiculul deține asupra sa un act de identitate valabil pe numele său.*

(2) Persoanele care dețin dreptul de a conduce vehicule înregistrat în Registrul de stat al conducătorilor de vehicule pot conduce vehicule din categoria/subcategoria corespunzătoare pe teritoriul Republicii Moldova, indiferent dacă acestea dețin sau nu permis de conducere de categoria/subcategoria respectivă, cu condiția că persoana care conduce vehiculul deține asupra sa un act de identitate valabil pe numele său.. Prevederile prezentului alineat nu se răsfrâng asupra conducătorilor de vehicule care conduc vehicule în trafic internațional".

23. Conform art. 20 din Legea nr. 131 din 07.06.2007 privind siguranţa traficului rutier *„(1) Categoriile şi subcategoriile permisului de conducere se stabilesc de Guvern, în funcţie de tipul, destinaţia şi particularităţile de conducere a vehiculului.*

(2) Modelul permisului de conducere se stabileşte de Guvern, în conformitate cu cerinţele tratatelor internaţionale din domeniu la care Republica Moldova este parte".

24. Potrivit art. 21 din Legea nr. 131 din 07.06.2007 privind siguranța traficului rutier „*(1) Condițiile de obținere a dreptului de a conduce vehicule, de emitere a permisului de conducere și evidența acestora în Registrul de stat al conducătorilor de vehicule se stabilesc de Guvern.*

(2) Persoana care solicită dreptul de a conduce vehicule din anumite categorii și/sau subcategorii trebuie să corespundă condițiilor de vârstă, să fie aptă din punct de vedere medical, să facă dovada pregătirii teoretice şi practice la cursurile organizate de unitățile

licenţiate de instruire a conducătorilor de vehicule şi să susţină examenul de calificare la autoritatea competentă.

(3) Modul de organizare a activităţii didactice în cadrul unităţilor de instruire a conducătorilor de vehicule, precum şi condiţiile de eliberare a certificatului de absolvire în vederea obţinerii dreptului de a conduce vehicule sânt stabilite de Guvern.

(4) Pregătirea teoretică şi practică a solicitanţilor în cadrul unităţilor de instruire a conducătorilor de vehicule se realizează de cadre didactice atestate, în baza programelor aprobate prin ordin al ministrului educaţiei şi cercetării.

(5) Evaluarea persoanelor care au urmat cursurile de pregătire în cadrul unităţilor de instruire a conducătorilor de vehicule în vederea eliberării certificatului de absolvire, precum şi a candidaţilor pentru obţinerea dreptului de a conduce vehicule, se efectuează în baza testelor de verificare a cunoştinţelor teoretice şi a criteriilor de evaluare a aptitudinilor practice aprobate prin ordin al ministrului educaţiei şi cercetării, cu avizul autorităţilor competente".

25. Conform pct. 18 din Hotărârea de Guvern Nr. 1058 din 06.08.2002, cu privire la crearea sistemului informațional automatizat „Registrul de stat al conducătorilor de vehicule", (Documentele conducătorului de vehicul) „*Din această categorie de documente fac parte: permisul de conducere (des. 4); permisul temporar de conducere; permisul naţional de conducere al cetăţeanului străin;* ***certificatul de tractorist-mecanic;*** *permisul conducătorului mijlocului de transport acvatic de tonaj mic (se eliberează de Inspecţia de stat pentru navele de tonaj mic şi serviciul de salvare pe apă a Ministerului Ecologiei, Construcţiilor şi Dezvoltării Teritoriului); autorizaţia temporară de conducere a vehiculului (se eliberează de organele abilitate în schimbul permiselor de conducere ridicate)".*

26. Potrivit pct. 13 a Hotărârii de Guvern Nr. 1058 din 06.08.2002 cu privire la crearea sistemului informaţional automatizat „Registrul de stat al conducătorilor de vehicule" „*Unele funcţii sunt exercitate de următoarele instituţii de stat: Inspecţia de stat „INTEHAGRO" din cadrul Ministerului Agriculturii şi Industriei Alimentare realizează documentarea conducătorilor cu certificate de tractorist-mecanic".*

27. Reieșind din normele juridice enunțate mai sus, instanța constată că, pârâtul ȚURCANU Andrei dispunea de dreptul de a conduce tractoare, iar acest fapt se confirmă prin Certificatul de tractorist mecanic Seria BTM nr. 075713. Or, pct. 18 din Hotărârea de Guvern Nr. 1058 din 06.08.2002, cu privire la crearea sistemului informațional automatizat „Registrul de stat al conducătorilor de vehicule" prevede cert că, **certificatul de tractorist-mecanic este un document care acordă dreptul de conducere a vehiculului.**

28. Astfel, instanța constată că speței nu sunt aplicabile prevederile Regulamentului privind procedura de examinare pentru obținerea dreptului de a conduce vehicule, emiterea și valabilitatea permisului de conducere, deoarece pârâtul ȚURCANU Andrei nu deținea permis de

conducere eliberat de Instituția Publică Agenția Servicii Publice pentru a se adresa și a solicita înscrierea în permis a dreptului de a conduce autovehicule din categoria H. Or, din prevederile Regulamentului privind procedura de examinare pentru obținerea dreptului de a conduce vehicule, emiterea și valabilitatea permisului de conducere, rezultă cert că pentru a înscrie categoria H persoana trebuie să dețină permis de conducere eliberat de Instituția Publică Agenția Servicii Publice de alte categorii. Mai mult, prevederile Regulamentului privind procedura de examinare pentru obținerea dreptului de a conduce vehicule, emiterea și valabilitatea permisului de conducere, sunt norme generale.

29. Privitor la celelalte prevederi de drept invocate de reprezentantul reclamantei în susținerea cererii de chemare în judecată, și anume: art. 1856, 1998, 2013 și 2024 din Codul civil, acestea sunt norme de drept generale care nu pot fi aplicate în cazul în care norma specială (art. 30 alin. (1) lit. e) din Legea nr. 106 din 21.04.2022, privind asigurarea obligatorie de răspundere civilă auto pentru pagube produse de vehicule), condiționează dreptul de a înainta acțiunea în regres prin constatarea în condițiile Codului contravențional, a încălcării regulilor privind dreptul de conducere.

30. Reieșind din cele indicate mai sus, instanța va respinge ca neîntemeiată cererea de chemare în judecată depusă de Î.M. C.I.A. ”TRANSELIT” S.A. în contradictoriu cu Andrei ȚURCANU și S.R.L. FAPROELECTRO”, privind încasarea în ordine de regres a despăgubirii de asigurare în sumă de 74.498,54 lei.

Costuri și cheltuieli:

31. Potrivit art. 94 alin. (1) Cod de procedură civilă *„Instanța judecătorească obligă partea care a pierdut procesul să plătească, la cererea părții care a avut câștig de cauză cheltuielile de judecată. Dacă acțiunea reclamantului a fost admisă parțial, acestuia i se compensează cheltuielile de judecată proporțional părții admise din pretenții, iar pârâtului – proporțional părții respinse din pretențiile reclamantului”.*

32. În pct. 2 din cererea de chemare în judecată, reprezentantul reclamantei a invocat pretenția de încasarea a cheltuielilor legate de judecarea cauzei, și anume taxa de stat achitată la depunerea cererii de chemare în judecată în sumă de 2.234,96 lei și cheltuieli de asistență juridică în sumă de 5.000 lei. În pct. 3 din cererea de chemare în judecată a invocat și cheltuielile de judecată care vor surveni pe parcursul examinării, însă nu a specificat din ce constă aceste cheltuieli și ce sumă.

33. Având în vedere că acțiunea în cauză urmează a fi respinsă ca neîntemeiată, instanța va respinge și cerința formulată de reclamanta Î.M. C.I.A. ”TRANSELIT” S.A., privind încasarea cheltuielilor de judecată.

34. Pârâții Andrei ȚURCANU și S.R.L. FAPROELECTRO” nu au invocat suportarea de cheltuieli judiciare.

35. În conformitate cu prevederile art. 14 alin. (2), art. 236, art. 238-241 art. 243 Cod de procedură civilă, instanța în numele Legii,-

H O T Ă R Ă Ș T E :

Se respinge cererea de chemare în judecată depusă de Î.M. C.I.A. ”TRANSELIT” S.A. în contradictoriu cu Andrei ȚURCANU și S.R.L. FAPROELECTRO”, privind încasarea în ordine de regres a despăgubirii de asigurare și a cheltuielilor de judecată, ca fiind neîntemeiată.

Se explică părților că, instanța de judecată va redacta hotărârea integrală dacă, în termen de 30 de zile de la adoptarea dispozitivului, participanții la proces vor solicita în mod expres acest lucru (termenul de 30 de zile este un termen de decădere) sau dacă participanții la proces în termen de 30 de zile de la adoptarea dispozitivului, vor depune cerere de apel.

Hotărârea poate fi atacată cu apel în Curtea de Apel Bălți în termen de 30 de zile de la data adoptării dispozitivului, prin intermediul Judecătoriei Bălți (sediul Fălești).

Dispozitivul hotărârii emis la 28 mai 2024, se publică pe pagina web a instanței și se remite părților pentru informare.

Hotărârea întocmită integral la 18 octombrie 2024 în temeiul art. 236 alin. (5), lit. b) Cod de procedură civilă, în legătură cu depunerea cererii de apel de către reprezentantul reclamantei de Î.M. C.I.A. ”TRANSELIT” S.A..

Judecător **Radu HOLBAN**